

CASTELL DE L'AIROSA

Montsià

Del barranc de la Vall pel Racó d'en Marc, a l'Airosa i la Roca Xapada. Retorn per la canal de l'Escaleta i el coll de Lloret.

Itinerari alternatiu pel Faixó del Boveral o camí equipat del Pujador de les Xavetes

Distància	10,2 km
Desnivell acumulat	721 m
Nivell de dificultat	Difícil
Data	19 de desembre de 2014
Cartografia	Ed. Piolet: El Port (1:30000)
Punts per a GPS	http://ca.wikiloc.com/wikiloc/view.do?id=8526142 http://ca.wikiloc.com/wikiloc/view.do?id=11654395

Si ens calgués definir aquest itinerari, probablement avorriríem amb qualificatius i faríem curt. Un gaudi per a la vista i els sentits. Curull de formacions geològiques: ponts, balmes, agulles,... en un entorn, trencat i esquerp... de mala petja com en dirien a la Garrotxa. Però tanmateix corprenedor.

Una més de les raconades imprescindibles per aquell que vulgui conèixer els Ports.

Accés

Per la TV-3421 entre la Sènia i Mas de Barberans, poc més enllà del punt quilomètric 12, prenem una pista asfaltada a mà esquerra, senyalitzada com a Camí del Barranc de la Galera i "La Vall". Més endavant continua, sense asfalt, apta per a tota mena de vehicles. Al cap de 6,5 quilòmetres atenyem l'Àrea de lleure de la Vall. La pista segueix revoltant el Barranc de la Vall per enfilem-se a Casetes Velles.

Àrea de la Vall (497 m)

Ben apariada amb taules i font. Penell informatiu d'itineraris. L'agulla de la Joca destaca a la carena.

Tornem enrere per la pista durant un quilòmetre fins a l'alçada d'un pont sobre el barranc. Pel camí admirem les agulles i formacions del Racó dels Capellans (E).

Pont (463 m)

Sòlid pont de fusta sobre el barranc de la Galera. Penell informatiu de l'itinerari del Racó de la Cova d'en Marc. A l'altre marge, la canaleta que travessem és una captació d'aigua per a Mas de Barberans. Ens enfilem per un camí ben apariat fins a la cova.

Cova d'en Marc (525 m)

Gran balma en una raconada ombrívola, envoltada d'altres parets, entre les que s'escola i salta el torrent de la Canal d'en Marc.

Continuem per camí esglaonat fins a sobre el racó d'en Marc on anem a la dreta, en baixada, per un senderó ben definit.

Forat de la Vella (532 m)

Pont natural de bones dimensions. Destaca el Forat Roig, gran balma o cova encinglerada a l'altre marge, la Joca i les agulles del Racó dels Capellans i d'en Marc.

Tornem sobre els nostres passos per continuar el camí (N) ben fressat pel marge esquerre (hidrològic) de la Canal d'en Marc.

Coll de l'Ascens (838 m)

Anem a la dreta, virant 180° (S). Transitem per la falda ponentina del Castell de l'Airosa fins a un collet entre aquest i l'Embotarell on, carenejant, tornem a virar

180° (N). Deixem a la dreta una gran mola i ens enfilem fins a l'ullal del pont natural, a l'esperó SW del Castell.

Castell de l'Airosa (975 m)

També conegut com de l'Erosa. Partit en dos hemicims separats per una profunda bretxa. El més alt i assequible és l'occidental (1033,6), amb poca diferència de l'altre. Per coronar-los cal escalar-hi.

Pugem a l'occidental per la cara de migdia (1). Primer grimpem sobre un feixa i anem a buscar una evident canaleta herbada de 15 metres a l'esquerra. Hi localitzarem algun cordino d'assegurança o podem instal·lar-li a la soca d'un boix. Més amunt trobem un pitó sobre la penya de la dreta. És una grimpada fàcil (III+~IV-). A dalt, uns cordinos en una sabina ens serviran per muntar-hi el ràpel. Superat aquest pas revoltem a l'altre vessant (N), flanquegem i grimpem per terreny fàcil però exposat fins al cim.

Les vistes son formidables. La Mola dels Conills i la capçalera del Barranc de la Vall, la Roca Xapada, la Mola del Boix, el Barranc de Barretes, el profund esvoranc del Barranc d'Orió i la Roca de Migdia. A sobre els Pallers, la Cresta de Marturi i el Caro. Més enllà, sobre el Barranc de Lloret, la Mola Castellona i la Roca del Migdia. Al fons Tortosa, les Serres de Cardó i del Boix. Un dia clar podem albirar Amposta i el Delta. Després el Montsià i el Montsià. Als nostres peus una altra mola encastellada: l'Embotarell.

Desfem el camí fins al coll de l'Ascens.

Coll de l'Ascens (838 m)

A partir d'aquí i fins al Coll de Lloret ens guiarem també per senyals de pintura vermella.

A la bifurcació anem recte (N, dreta) per flanquejar després (NW) fins a la carena entre la canal d'en Marc (esquerra) i la capçalera del barranc de Lloret (dreta). L'ullal de la Roca Xapada és ben evident en aquella direcció. Passat un collet ens hi plantem al peu.

Roca Xapada (974 m)

Podem enfilem-nos-hi amb una fàcil grimpada.

A l'altre cap ens cal baixar per una rosta i ombrívola canal on parar atenció als senyals, serà primordial per no errar el camí.

Passem un collet i baixem per la cara ponentina de la mola. Rebutgem a mà dreta una ben definida canal de pedra esmicolada i continuem davallant fins a l'entrada a la canal de l'Escaleta.

L'Escaleta (829 m)

Ben senyalitzada amb pintura vermella. Rosta i pedregosa però amb bons agafadors de mans i peus. Superada la canal continuem per camí evident fins al coll.

Més o menys a uns 125 i 250 metres de la sortida de la canal trobem sengles corriols a mà esquerra que s'ajunten més avall, abans de sortir a la pista del coll de Lloret. Prenent-los podem fer drecera.

Coll de Lloret (720 m)

Atenyem la pista que puja des de la Vall i baixa per la dreta recorrent tot el barranc. La prenem a mà esquerra (2) fins a la cruïlla amb la de les Casetes Velles i des d'allí a la propera Àrea de la Vall.

(1) Cordino de 30 metres, un parell de cintes, bagues, mosquetons i rapelador.

(2) Podem fer drecera i estalviar-nos una bona marrada de la pista baixant per un corriol que surt a l'esquerra del que mena a la Font del Cingle.

Itinerari alternatiu pel Faixó del Boveral o Pujador de les Xavetes

També ens pot servir per a l'aproximació a l'inici del recorregut en cresta del Castell de l'Airosa (escalada, passos de V).

De l'Àrea de la Vall prenem la pista a Casetes Velles i la deixem per un ramal més precari a mà dreta que puja al Coll de Lloret. Al bell mig del primer revolt, surt a mà dreta una sendera senyalitzada per una fita i pintura vermella. És un accés directe al camí entre el Coll de d'Ascens i la Roca Xapada. Té trams equipats amb cadena o cable a la part superior per ajudar a superar i protegir alguns ressalts i passos.

Superat el carell del cingle hi seguim propers per un rastre poc definit (NE) fins a sortir al camí entre la Roca Xapada i el Coll de l'Ascens, que prenem en baixada a mà dreta (senyals vermells).

Al coll anem a l'esquerra (rètol indicador a l'Airosa). Per la dreta baixaríem al Racó d'en Marc.

Als peus de l'Airosa deixem el camí per un corriol a mà dreta (fita). Poc fressat, senyalitzat amb fites escadusseres que es desdibuixa a mida que avancem tot flanquejant al peu de la muralla pel vessant meridional. Passem vora d'una característica "taula" fins a revoltar l'esperó llevantí del castell on, ja pel vessant nord, comença la via.